

ВПЛИВ ОЛІЇ ЛИМОННИКА НА ОБМІН БІЛКІВ У НЕТЕЛЕЙ

Гончаренко В. В., к.вет.н., асистент, Дубовий А. А., к.вет.н.

Постановка проблеми. Білки вважаються найголовнішими речовинами організму. Вони є структурованим матеріалом клітини. Регулюється білковий обмін двома системами: ЦНС, а саме гіпоталамусом де знаходяться центри, які регулюють білковий обмін, та гормонами аденогіпофіза, щитоподібної залози, підшлункової, наднирків, статевих залоз. Кров, як одна з біологічно активних рідин, виконує важливі функції в організмі. При стимуляції або гальмуванні роботи будь-якої системи організму, кров одна із перших відображає зміни, які виражаються в першу чергу у показниках крові. Важливим показником білкового обміну є вміст загального білка в сироватці крові, який становить у більшості тварин 70-90 г/л [1]. Для стимуляції роботи печінки використовуються різні препарати, як тваринного так і рослинного походження. Один із таких препаратів є олія лимонника яка виготовлена з лимонника.

Аналіз останніх досліджень. ЛИМОННИК КИТАЙСЬКИЙ *Schisandrachinensis Baill*, Сімейство схизандрових (лимонникові) – *Schisandraceae*. Основна діюча речовина в лимоннику схізандріни та схізандрометилові ефіри поліоксифенолів, які є лігнанами - сполуками дибензоциклооктадієнового ряду.

Лігнання антиоксидантами тапокрощують функцію печінки. Але основна дія – тонізуюча. Лимонник китайський являється унікальним стимулятором.

Препарати з лимоннику посилюють збудження в корі головного мозку та підвищують рефлекторну діяльність центральної нервової системи. Крім того, лимонник китайський стимулює моторну та секреторну функції шлунково-кишкового тракту, активує обмін речовин організму і регенеративні процеси, підвищує імунітет [2-4].

Мета. Дослідити вплив олії лимонника, як стимулятора ЦНС, рослинного походження, на обмін білків у нетелей.

Об'єктом дослідження були 14 нетелей-аналогів чорно-рябої породи. З відібраних тварин сформували дві групи. Тваринам дослідної групи підшкірно ввели олію лимонника, друга група – контрольні тварини.

Методика досліджень. Кров для біохімічного дослідження відбирали з яремної вени вранці до годівлі дотримуючись правил асептики та антисептики. Загальний білок визначали біуретовим методом та рефрактометрично за методом Райса (1975), альбумінів – за бромкрезоловим зеленим.

Результати досліджень. Перед початком досліду у тварин відмічали збільшений вміст порівняно з межами норми глобулінів на 14–16 %, знижена кількість загального білку на 3–16,15 г/л, альбумінів на 2–4 %, що вказує на порушення функцій печінки (табл. 1).

Таблиця 1

Біохімічний склад крові при застосуванні олії лимонника, $M \pm m$

№ п/п	Досліджувані Показники		чорно-ряба порода, n=14		
			до	після	Норма
1.	Заг. білок, г/л	Д	69,85±0,296	70,1±0,55	72-86
		К		73,1±0,54	
2.	Альбуміни, %	Д	34,7±0,22	46,2±0,15**	38-50
		К		36±0,24	
3.	Глобуліни, %	Д	65,3±0,22	53,8±0,15**	50-62
		К		64±0,24	

Примітка. $p < 0,01^{**}$ – порівняно з дослідною групою.

Збільшення вмісту загального білку в крові нетелей після досліду в дослідній групі, можна пояснити тим, що печінка являється єдиним органом, де синтезуються білки. Нормалізація білкового обміну в організмі характеризується також зменшенням порівняно з показниками до досліду кількості глобулінів на 11,5 % та збільшення альбумінів на 11,5 %. Отже, відновлення гепатоцитів активізує білок-синтезуючу функцію печінки нормалізує білковий обмін та імунний захист організму [1].

Висновок: введення нетелям, підшкірно, олії лимонника активізує білок-синтезуючу функцію печінки нормалізує білковий обмін та імунний захист організму.

Використані джерела інформації

1. Ветеринарна клінічна біохімія / Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін.]; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. – Біла Церква, 2002 – 400 с.
2. Пряно-ароматические и пряно-вкусовые растения /Дудченко Л. Г., Козьяков А. С., Кривенко В. В. – К.: Наукова думка, 1989. – 304 с.
3. Усенко Н. В Деревья, кустарники и лианы Дальнего Востока. – Хабаровск: Книжное издательство, 1984. – 272 с.
4. Целебные кладовые природы /Стекольников Л.И., Мухор В.И. – Мн.:Ураджай, 1981.– 271с.